

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3471/2567

นาง ร.โจทก์ นางสาว ต.จำเลย พระธรรมนูญศาลยุติธรรม ม. 28 (3), ม. 29

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 265, ป.อ. มาตรา 266, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 1, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นมีได้มีคำพิพากษาไปในทันทีเนื่องจากจำเลยประสงค์จะหาเงินมาชดใช้ให้แก่โจทก์ ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนเดิมจึงอนุญาตให้เลื่อนคดีไปนัดฟังผลการชำระหนี้และหรือนัดฟังคำพิพากษา ดังนี้ วันนัดพิจารณาที่เลื่อนมาดังกล่าวจึงมิใช่การนัดฟังคำพิพากษาเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีการนัดฟังผลการชำระหนี้ด้วย ซึ่งศาลชั้นต้นจะต้องสอบถามโจทก์และจำเลยเสียก่อนว่าได้มีการชำระหนี้ให้แก่กันไปแล้วมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจของศาลชั้นต้นหากจะมีคำพิพากษาว่าสมควรลงโทษจำเลยหนักเบาเพียงใด หรือควรให้โอกาสจำเลยผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์ต่อไปด้วยการเลื่อนการอ่านคำพิพากษาออกไป คดีจึงอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 28 มิใช่การพิจารณาคดีของศาลชั้นต้นเสร็จสิ้นแล้วและอยู่ในระหว่างการทำคำพิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 29 เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก่อนถึงวันนัดฟังผลการชำระหนี้และหรือนัดฟังคำพิพากษาที่เลื่อนมา ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนเดิมย้ายไปรับราชการที่ศาลอื่น จึงเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่อาจจะนั่งพิจารณาคดีต่อไป ซึ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 28 (3) ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นของศาลนั้นซึ่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายนั่งพิจารณาคดีนั้นแทนต่อไปได้ เมื่อผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายให้ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนคนใหม่นั่งพิจารณาคดีแทนแล้ว ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนคนใหม่จึงมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาและทำคำพิพากษาได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 264, 265, 266, 268 ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 266 (1), 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 266 ความผิดฐานปลอมเอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการและใช้เอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการปลอม จำเลยเป็นผู้ปลอมเอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการและใช้เอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการปลอมนั้น จึงให้ลงโทษฐานใช้เอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 266 แต่กระหนเดียว ตามมาตรา 268 วรรคสอง จำคุก 1 ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 กึ่งหนึ่ง คงจำคุก 6 เดือน จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืน จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า คำพิพากษาศาลชั้นต้นชอบด้วย

พระธรรมนูญศาลยุติธรรมหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นมิได้มีคำพิพากษาไปในทันทีเนื่องจากจำเลยประสงค์จะหาเงินมาชดใช้ให้แก่โจทก์ ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนเดิมจึงอนุญาตให้เลื่อนคดีไปนัดฟังผลการชำระหนี้และหรือนัดฟังคำพิพากษา ดังนี้ วันนัดพิจารณาที่เลื่อนมาดังกล่าวจึงมิใช่การนัดฟังคำพิพากษาเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีการนัดฟังผลการชำระหนี้ด้วย ซึ่งศาลชั้นต้นจะต้องสอบถามโจทก์และจำเลยเสียก่อนว่าได้มีการชำระหนี้ให้แก่กันไปแล้วมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจของศาลชั้นต้นหากจะมีคำพิพากษาว่าสมควรลงโทษจำเลยหนักเบาเพียงใด หรือควรให้โอกาสจำเลยผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์ต่อไปด้วยการเลื่อนการอ่านคำพิพากษาออกไป คดีจึงอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 28 มิใช่การพิจารณาคดีของศาลชั้นต้นเสร็จสิ้นแล้วและอยู่ในระหว่างการทำคำพิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 29 ดังที่จำเลยฎีกา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก่อนถึงวันนัดฟังผลการชำระหนี้และหรือนัดฟังคำพิพากษาที่เลื่อนมา ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนเดิมย้ายไปรับราชการที่ศาลอื่น จึงเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่อาจจะนั่งพิจารณาคดีต่อไป ซึ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 28 (3) ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นของศาลนั้นซึ่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายนั่งพิจารณาคดีนั้นแทนต่อไปได้ เมื่อผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายให้ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนคนใหม่นั่งพิจารณาคดีแทนแล้ว ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนคนใหม่จึงมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาและทำคำพิพากษาได้ คำพิพากษาศาลชั้นต้นชอบด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมแล้ว ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 หรือไม่ เห็นว่า โจทก์ฟ้องว่าจำเลยปลอมเอกสารการชำระภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. 5) ที่ทางราชการออกให้ ซึ่งเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ โดยจำเลยแก้ไขชื่อและชื่อสกุลเจ้าของที่ดินที่แท้จริงมาเป็นชื่อและชื่อสกุลของจำเลย แล้วนำเอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการปลอมดังกล่าวไปแสดงและส่งมอบเพื่อเป็นประกันหนี้เงินกู้แก่โจทก์ ขอให้ลงโทษฐานปลอมเอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการและฐานใช้เอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการปลอม แต่เอกสารการชำระภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. 5) เป็นเอกสารที่เจ้าพนักงานได้ทำขึ้นในหน้าที่เพื่อมอบให้แก่ผู้ครอบครองที่ดินไว้เป็นหลักฐานในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ จึงเป็นเอกสารราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (8) แต่ไม่ใช่เอกสารแสดงสิทธิในที่ดินที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ จึงไม่เป็นเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (9) แม้จำเลยให้การรับสารภาพ ก็ไม่อาจลงโทษจำเลยฐานปลอมเอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการและฐานใช้เอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการปลอมได้ คงลงโทษจำเลยได้เพียงฐานปลอมเอกสารราชการและฐานใช้เอกสารราชการปลอมเท่านั้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาลงโทษจำเลยฐานปลอมเอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการและฐานใช้เอกสารสิทธิซึ่งเป็นเอกสารราชการปลอมมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ปัญหานี้แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการสุดท้ายว่า มีเหตุสมควรรอกการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยหรือไม่ เห็นว่า จำเลยปลอมเอกสารการชำระภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. 5) ซึ่งเป็นเอกสารราชการ แล้วนำไปใช้แสดงต่อโจทก์

เพื่อให้โจทก์หลงเชื่อว่าจำเลยเป็นผู้ครอบครองที่ดินตามที่ระบุไว้ในเอกสารและยินยอมให้จำเลย
กู้ยืมเงินโดยยึดถือเอกสารดังกล่าวไว้เป็นหลักประกัน แต่การกู้ยืมเงินระหว่างโจทก์กับจำเลยมี
หลักฐานการกู้ยืมเป็นสัญญากู้ เอกสารการชำระภาษีบำรุงท้องที่ดังกล่าวจึงเป็นเพียงหลักประกัน
เพิ่มเติมขึ้นจากหลักฐานแห่งอื่นตามกฎหมายที่มีอยู่แล้ว มิใช่กรณีที่โจทก์ต้องบังคับชำระหนี้เอา
จากหลักประกันนี้เท่านั้น การกระทำความผิดของจำเลยไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอก เมื่อ
จำเลยชวนขวายเป็นจำเลยโจทก์ครบถ้วนจนโจทก์ไม่ประสงค์ดำเนินคดีแก่จำเลยแล้วตามเอกสาร
แนบท้ายฎีกาของจำเลย พฤติการณ์แห่งคดีจึงไม่ร้ายแรงมากนัก เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยรับโทษ
จำคุกมาก่อน จึงสมควรรอการลงโทษจำคุกให้ แต่เพื่อให้หลายจำเลยสมควรลงโทษปรับและคุม
ความประพฤติของจำเลยไว้ด้วย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ใช้ดุลพินิจไม่รอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย
นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 265, 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 จำเลยเป็นผู้ปลอม
เอกสารราชการและใช้เอกสารราชการปลอม ให้ลงโทษฐานใช้เอกสารราชการปลอมตามมาตรา
268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 แต่กระหนเดียว ตามมาตรา 268 วรรคสอง ปรับ 10,000 บาท
อีกสถานหนึ่ง ลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 กึ่งหนึ่ง คงปรับ 5,000 บาท เมื่อรวม
กับโทษจำคุกแล้วคงจำคุก 6 เดือน และปรับ 5,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 1
ปี นับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยฟัง และให้คุมความประพฤติจำเลย โดยให้
จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 4 เดือน ตลอดระยะเวลาที่รอการลงโทษกับกระ
ทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรมีกำหนด
12 ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ข้อหาอื่นให้ยก นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาล
อุทธรณ์ภาค 6

องค์คณะ

เผด็จ ชมพานิชย์ · สิงห์ชัย ฤาษุตานันท์ · ธีระพล ศรีอุดมขจร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3471/2567>